

ПРОЛОГ

Прелетял през смътното оранжево сияние на зората, зеленият шевролет импала с четири врати от 1972-ра поднесе странично в края на черния път и ухапа шосе 99, задните му гуми изсвириха пронизително сред валма от бял пушек. Ауспухът изплю порой от искри на два метра от задната броня, а краят му грееше нажежен като червеното връхче на запалена цигара. Двигателят нададе вой през дупката в гърнето, после колата пое напред по правия участък, успоредно на железопътната линия. Левият стоп беше счупен, а цялото предно стъкло представляваше паяжина от пукнатини.

След още миля километражът скочи над сто и четиресет километра в час, но пък той даваше грешка от петдесетина километра. След още четиристотин метра жената зад волана скочи на спирачките с цялата си тежест. Колата поднесе от средната лента към банкета, върна се отново в средата на шосето, движеше се като отвързан балон, измъкнал се от пръстите на клоун. В края на две дълги черни следи от изгоряла гума жената включи на задна и изду шестлитровия двигател, при което изпод капака и от десния ауспух избиха нови облаци бял дим. Без да даде мигач, колата направи обратен завой в широка дъга и жената натисна газта до ламарината.

Хлапето на пътническата седалка гледаше пороя от искри в страничното огледало, примижало така, че горните и долните му мигли се докосваха. Ако ги присвиеше точно колкото трябва, ауспухът се превръщаше във вълшебен фонтан от светулки, които танцуваха над асфалта на Южна Джорджия.

Колата стигна до железопътния прелез в лентата за насрещно движение, ухапа за миг своята лента, после пак се люшна в насрещната. Фонтанът изчезна. Изпод капака бликна пара и се завихри около емблемата с форма на булдог. Платненият гюрук се

беше съдрал и се вееше на силния вятър като платнището на палатка. И четирите прозореца бяха свалени докрай, а от задното стъкло бяха останали само назъбени парчета в къшетата. Колата чакаше сред облаци пара и дим на броени сантиметри от железопътните линии.

Тези линии с история.

„Сребърният метеор“ беше сребрист скоростен влак, пуснат за пръв път по маршрута Ню Йорк–Маями през февруари, 1932 година. Преди Втората световна война момчетата изскачали от горите, спирали го на стоп и се отправяли на север към Ню Йорк, а оттам се мятали на параход и поемали през океана, за да стрелят по немците. Централният фар на локомотива му образувал осмица, огрявал релсите напред и на всяка гара съчетавал ритъма си с този на телеграфа. Сдобил се с климатици през трийсет и шеста и още с дизелов двигател, наклонящи се седалки, вагон-ресторант, вагон-таверна и вагон за наблюдение, „Сребърният метеор“ бил чудо на своето време. С луксозните си вагони от неръждаема стомана, включително спални, с персонала си от униформени шафнери, които отваряли вратите и поставяли стълбичките към перона, той бил и поглед към широкия свят.

В златните си дни след петдесет и шеста „Сребърният метеор“ потеглял от Ню Йорк в 14:50, пристигал във Вашингтон след три часа и половина, после отново потеглял в 19:05, а на следващия ден пристигал в Маями точно в 16:00 следобед. Иначе казано, минавал през Талман – на десетина километра западно от зелената импала – по някое време рано сутринта.

Преди всяко минаване през прелез, машинистът поглеждал хубавия си часовник, в готовност да надуе локомотивната свирка. Не че имало нужда, в повечето случаи. Обикновено човекът просто се фукал. Но пък колцина можели да се похвалят с неговата работа?

Обичайно „Сребърният метеор“ бил композиран от два̀сет вагона и пътувал със скорост между сто и два̀сет и сто четиресет и пет километра в час, тоест имал нужда от цели осем километра, за да спре. След като подминел Талман, поемал на юг, следвал крайбрежната линия на Джорджия, навлизал във Флорида и вдигал сто и шейсет километра в час в правите участъци между Себринг и Уест Палм Бийч. Бил истинска симфония от звуци и кралски банкет от миризми, усещания и неземна мощ. Вагонът за наблюдение със стъкления си купол изниквал зад поредния завой и блещукал в далечината като Северната звезда. След минутка вагон-ресторантът навлизал на свой ред в завоя и бързо се скривал зад локомотива.

Докато влакът набирал скорост по правия участък, на всяка четвърт миля свирката разцепвала пронизително въздуха, а през последната четвъртина звучала без прекъсване. Наближавайки прелеза, влакът издавал чудата комбинация от звуци – ритмичното трополене на свързките между вагоните, трясъка на двигателя, звънтящите камбанки, пронизителната свирка, – а след себе си влачел шлейф от искри. Бил панорамна съвкупност от пухтящо великолепие, която сумарно го изпреварвала със стотици метри, промъквала се неусетно и те разтърсвала до кости като гигантски парен чук, изникнал от земните недра. А щом изчезнал нататък по пътя си и докато единичната червена светлинка на последния вагон чезнела в далечината, „Сребърният метеор“ оставял у теб спомен за любовен допир и за сладкия разсейващ се аромат на изразходено дизелово гориво, нагорещено машинно масло и креозот.

Зад волана на зелената импала седеше жена. Кльо̀щави пръсти. Тънка кожа. Побелели кокалчета. Наполовина празна бутилка в кафяв хартиен плик, стисната между дългите бедра. Възголеми тъмни очила на дребно лице скриваха хлътналите очи, лилав шал

покриваше косата и ушите. Жената крещеше на някого от другата страна на напуканото стъкло.

Момчето до нея може да беше на осем, но очевидно се хранеше нередовно и с каквото дойде. Приличаше на дръглива котка в изоставено градче. Единствената му дреха бяха срязани дънки, чиито разръфани краища се вееха около тънките му бедра като глухарчета. Безопасна игла крепеше дясната дръжка на очилата му с надрани стъкла.

Очилата му ги беше дал един от мъжете, който не му беше баща. Бяха в „Уолмарт“ тогава и минаха покрай оптика. Детето подръпна крачола на мъжа, погледна към вратата, после вдигна глава към него. Мъжът свъси вежди и отиде при кутията, където клиентите оставяха старите си очила. Погледна през рамо, после мушна ръка в отвора на кутията и извади първия чифт, който напипа. Завъртя очилата в ръка, после ги сложи на детето.

– Готово. По-добре ли е?

Момчето погледна белезите по ръката на мъжа, греста под ноктите му и кимна. Това беше преди две години.

Хлапето гледаше право напред, стиснало в ръце тетрадка със спирала и химикалка. Кожата му беше бяла и цялата в белези. Някои бяха стари, други – нови, но до един боляха. Някои бяха кръгли, големи колкото гумичката на молив, други бяха дълги около два сантиметра и широки един. На гърба му, в средата на дясната лопатка, най-пресният белег още сълзеше.

Жената се обърна към детето, размаха му треперещ пръст и продължи да крещи. Нејде в далечината прозвуча кух звук на свирка. Детето не трепна. Вече от доста време не трепваше.

Жената награби бутилката в хартиения плик, отпи здрава глътка от течния кураж и отново насочи пръскащата си слюнки тирада към предното стъкло. В далечината се провидя големият фар на локомотива.

Тя удари с юмруци по волана, надигна отново шишето, после плесна детето с опакото на ръката така силно, че главата му щеше да се удари в прозореца, ако стъклото не беше спуснато. То вдигна очилата си от пода, но нито за миг не изпусна тетрадката.

Жената потропа с пръсти по седалката до нея, затаила дъх. Запали цигара, вдиша дълбоко и издиша през прозореца. Детето следеше огънчето на цигарата с периферното си зрение. Още две бързи дръпвания, издишване, после жената прокара пръсти през косата му. Косата му беше остригана както се стриже овца, цялата на кръпки като футболна топка.

На няма и километър от тях влакът мина покрай бял сигнален стълб и наду отново свирката си. Жената допи съдържанието на бутилката, загаси фаса, после сложи ръка върху рамото на детето. Единият ѝ пръст попадна върху коричката на заздравяваща рана. Челото ѝ се набръчка, по изопнатата върху черепа кожа потекоха сълзи. Беше горещо, но детето потръпна зиморничаво под одеяло от пот и бавна струйка гной. Сякаш някой ѝ беше натиснал копчето, жената метна бутилката по предното стъкло, но тя рикошира в таблото и празната кутия цигари. Още една пронизителна свирка привлече вниманието ѝ. Тя се обърна към момчето, посочи отново и изкрещя с цяло гърло, жилите на врата ѝ се издуха като корабни въжета.

Хлапето поклати глава, раменете му трепереха. Жената удари силно по волана, посочи влака, после пак шамароса детето, този път през устата. Главата му отхвъркна назад, удари се във вратата, а очилата му се разпаднаха и литнаха в три различни посоки към асфалта

навън. Ръцете му стискаха тетрадката, разтреперени, трепереше и лицето му, от носа му се стичаше кръв. Но малкият все така не помръдваше. Тогава тя се пресегна покрай него, отвори вратата, после облегна гръб на своята врата и вдигна високо крак.

Локомотивната свирка звучеше непрекъснато, също като нейните крясъци. Трясъкът на приближаващия влак разтърси колата, трополенето на колелетата по релсите пронизваше тъпанчетата на детето. Жената стисна волана с едната ръка и облегалката с другата, изрита детето в слепоочието и то излетя навън като парцалена кукла, а тетрадката му се завъртя във висока дъга като фризби. Отпуснатото му тяло заора по асфалта, търкулна се по чакъла и по някакви счупени стъкла, накрая се озова по лице в канавката, само на сантиметри от водата.

Влакът беше на няколко вагона разстояние от прелеза. Жената включи на първа, даде газ и колата литна напред.

След два метра гумите спряха да се въртят, няколко от болтовете им се скъсаха при удара.

Влакът – с повече от сто вагона, който се движеше с почти сто километра в час и превозваше тойоти до пристанището в Джаксънвил – удари челно импалата, която се изви в средата като бумеранг, после политна нагоре като шантав хибрид между фалцова топка и военен изстребител, от онези, които излитат вертикално. Прелетя през върховете на седемгодишните фиданки и падна като метеор в легло от пресни борови иглички. С трийсетина метра закъснение машинистът наби спирачка сред порой от ругатни.

След малко повече от половин километър влакът – самият той дълъг километър и половина – спря. Машинистът излая няколко изречения в радиостанцията, скочи от локомотива и хукна с подгъващи се колене към пламъците. Докато пристигне, боята се беше издула на

мехури, а гумите се бяха стопили. Машинистът видя пръстите на шофьора, все така увити около волана, покри нос в шапа и извърна очи.

След двацет минути пристигна линейка, също две пожарни коли, един заместник-шериф и един фермер, който бе видял експлозията от трактора си на повече от километър разстояние. Три часа гасиха огъня и си говориха за експлозията и какво е останало от жената, но така и не видяха детето, а то не каза и дума.

1.

Излязох на слънцето, като си тананиках едно къртри-парче на Пат Грийн, сложих си тъмните очила и поех надолу по стъпалата на съдебната палата. След три дни в ареста малко се беше променило, да не кажа нищо. Брансуик, Джорджия, си бе все такъв. Захвърлени дъвки, плоски като монети от петдесет цента, шареха стъпалата досущ пръски от мастило. Мързеливи, надути гълъби крачеха по тротоара и дебнеха за хлебни трохи или някоя капка от капучино с двойно мляко. В уличката през площада цяла глутница улични котки се придвижваше достолепно към кея четири пресечки по-надолу. Крясъците на чайките им подсказваха, че рибарските лодки са се върнали. А на стълбите недалече от мен двама полицаи почти влачеха татуиран мъж с оковани ръце и крака и несъмнено се бяха отправили към залата на съдия Таксън. Ако се съдеше по смесицата от плюнки и епитети, която се лееше от устата на татуирания, той май не гореше от желание да стигне там. Нямаше нужда да се тревожи. Ако съдех по собствения си опит с Нейна милост, престоят му в съдебната зала нямаше да продължи дълго.

Следващата му краткосрочна квартира щеше да е в арестантските килии в мазето. Килиите бяха студени, тъмни, без прозорци и съвсем малко по-големи от петриеви блюда за отглеждане на плесен и

разни гъбички. Знам го, защото неведнъж съм се озовавал там. Когато за пръв път гостувах във въпросните килии, надрасках на стената „Чейс беше тук“. Сега добавих: „два пъти“. Смешно, като си помислиш. Все едно вървя по стъпките на Чич.

Две пресечки по-надолу, почти като виенско колело на селски панаир, се издига камбанарията над „Зута Банк&Тръст“. Повечето превърнати в банки църкви си имат камбанария. В началото на века руското православно паство се стопило съвсем и свещеникът останал да броди сам в подземията като фантом в катакомби.

И макар „Сребърният метеор“ да е най-прочутият влак, минавал нявгаж през нашите гори, дори той може само да диша праха на подземната „железница“, минавала оттук преди няколко столетия.

Когато в началото на деветнайсети век се появили първите руски имигранти, строежите им следвали плана на първите заселници. А въпросните първи заселници, има-няма век преди това, построили своя собствена „зала“. Сградата изпълнявала няколко функции – община, църква и убежище – имала уникално подземие. Понеже в голямата си част Южна Джорджия е с минимална надморска височина, те направили изкопа на един хълм, а после облицовали стените и подовете с по метър седиментна скала, светъл варовик, познат под името „кокина“. Това не гарантирало сухи основи, но все пак решило поне отчасти проблема с влагата. През два капака в пода и тайно стълбище населението на града оцеляло след множество индиански набези и два предизвикани от испанци пожара, които изпепелили надземната част на сградата. В наше време малцина знаят за подземията. Възможно е да знаем само ние, четиримата. Да, всички знаят, че навремето е имало подземие, но повечето си мислят, че е било запълнено при строежа на „Зута Банк&Тръст“. По стените са надраскани имената на роби, стигнали дотук с подземната

железница – странно име на системата от нелегални маршрути към Севера, – които клечали в мрака, слушвали се и се молели, докато горе душели кучета.

Накрая си тръгнал и фантомът, а сградата останала празна близо десетилетие. Понеже не искал да гледа как тази добра сграда се похабява, а и имал нужда от място за заемодателната си дейност, един местен бизнесмен купил сградата, разкарал половината църковни скамейки, една от изповедалните и по-голямата част от олтара и на тяхно място инсталирал гишета и трезор. Настроенията в градчето били в негова полза. Спомените за Голямата депресия още били пресни, а когато си минал през такова нещо, не искаш подобна хубава сграда да се руши. Ако вие сте построили църквата, не си го слагайте на сърце. Само защото местните не харесват вашия бог, още не значи, че не харесват архитектурата. А и това се брои за нещо. Въпросното чувство преобладава в целия окръг Глин. Част от местните с гордост проследяват корените си чак до бащите-основатели, тоест, до английските затворници, пратени да заселят колонията във времената преди Революцията. Не че това е нещо уникално – австралийците правят същото. В дълбоката провинция на Брансуик, Джорджия, бунтарството е залегнало в ДНК-то на местните също толкова неразривно, колкото любовта им към футболния отбор на джорджианските „Булдози“.

Макар Южна Джорджия да е верен член на Библейския пояс, където жителите имат ясно изразен уклон към религиозния фанатизъм и следователно повечето църкви се пукат по шевовете в неделя, свещени са само и единствено съботите. В събота следобед от септември до декември хората се събираха около амвона на радиоапаратите и се кланяха богобоязливо на червено-черните „Булдози“. И макар местните пастори да се ползваха с възхищение и уважение, никой не можеше да се мери с Лари Мансън, радиогласа

на „Булдозите“. Каквото Лари кажеше, превръщаше се в евангелие. Много се е изписало за отбора на Нотр Дейм в Индиана и стенописа на Исус срещу техния стадион, за баскетболния отбор на Алабамския университет и за прословутия треньор на футболния им отбор Беър Брайънт, за Пенсилванския държавен университет и техния не по-малко прочут треньор Патерно, но от соленото тресавище до планините има един всеизвестен и неоспорим факт, а именно, че Бог е джорджиански Булдог, точка. Защо иначе Лари Мансън ще си чупи стола?

Осми ноември, 1980 година. Остава минута до края на последната четвъртина. „Гейтърите“ от Флорида водят на „Булдозите“ с една точка. Топката е у „Булдозите“, но между тях и главата линия, следователно между тях и националната титла, има деветдесет и три ярда разстояние. Във втората част Хършъл Уокър се е измъкнал от едно меле и е отбелязал седемдесет и два ярда за шест точки и началото на безсмъртието си. Сега той стои на полето, след като е пробягал над двеста метра, и никой не знае дали е мишена или примамка. Бък Белю от Валдоста, Джорджия, прави фалшив ход – при което Тони Лили от флоридските „Гейтъри“ се спъва – и мята топката покрай лявата странична линия към Линдзи Скот, който пробягва деветдесет и трите ярда и се присъединява към Хършъл на Олимп. Сред дивия хаос в коментаторската кабинка Лари Мансън чупи сгъваемия си стол и с това затвърждава окончателно мястото си сред боговете на спортния коментар и в сърцето на всеки мъж, жена и дете в щата Джорджия. „Спортс Илюстрейтид“ нарече срещата „Мачът на десетилетието“, а повечето спортни журналисти бяха на мнение, че Хършъл Уокър е най-великият атлет, играл някога колежански футбол.

Хората от Джорджия нямат нужда от други доводи. С това пледоарията завършва.

Офисът ми в „Брансуик Дейли“ се намираше през улицата и ме гледаше отвисоко. Можех да видя как скрийнсейвърът на монитора ми се мени през прозореца на третия етаж. Там ми беше наблюдателницата. Като съдебен репортер във вестника, аз държах пръст върху пулса на съда, като държах под око стъпалата. Над главата ми имаше голяма табела с надпис АРЕСТ НА ОКРЪГ ГЛИН, но аз не се обърнах да го погледна. Нямахше нужда.

След като прекарах три дни във въпросния арест, бях до голяма степен сигурен, че главният редактор вече си е изгризал ноктите до живеца и ме гледа от своята наблюдателница, а след има-няма половин минута ще изхвърчи през двойните врати от другата страна на улицата. Погледнах на изток, към водата и лодката си. Може пък да се прибера. Имах спешна нужда от душ, да си пръсна дезодорант и да подишам нещо различно от вонята на влажната килия. Вестникът можеше да почака.

Чичо Уили седеше зад волана и ми се усмихваше изпод широката периферия на плетената си сламена шапка, наречена Гус. Това е каубойска шапка за горещо време, олекотена версия на шапката, станала известна покрай Робърт Дювал в „Самотния гълъб“. Ръбчето на периферията беше петносано, горната част – омачкана, изобщо цялата шапка носеше белезите на дългогодишен престой върху главата на подковач с тежка риболовна мания. Беше провиснала малко в средната част, но по ръбовете се извиваше нагоре – точно огледално на лицето му.

Натиках ръце в джобовете и подуших соления въздух, довяван над остров Сейнт Симънс и оттам над тресавището, който носеше със себе си презрялата миризма на сол и кал – основна характеристика на нашия географски район. Гълфстрийм, който минава на двеста и трийсет километра източно от нас, държи под постоянно

напрежение западния ръб на Източното крайбрежие и е причина за бермудската зона на високо атмосферно налягане. Благодарение на нея нашите четири Златни острова, от които Сейнт Симънс е най-големият, и историческото градче Брансуик на континенталния бряг живеят под постоянната ласка на океански бриз, който ги спасява както от почти невидимите, но много люти миниатюрни мушици, така и от ураганите.

Крайбрежните реки на Джорджия, като Сатила, Алтамаха и Малък Брансуик, извираят от планините в западната част на щата, прекосяват тресавището Бафъло и се изливат сред остриите тревни равнини като тепсия заблатен бряг. Като рибарска мрежа, направена от тензук, блатото филтрира прииждащата вода, пресява утайката и създава тукашната пухкава мека кал.

Тук, в тази мирзлива кал, местните анаеробни бактерии разлагат материята по дъното и освобождават букет от газове, който мирише на развалени яйца. При отлив рачета, охлюви, червеи и другите миниатюрни обитатели на блатата се заравят в калта с надеждата да не се изпекат живи под парещото слънце. При прилив гадинките изпълзват от дупките си и се припичат доволно като плажувачи туристи.

По време на активния туристически сезон гостите се разхождат по тротоарите, душат въздуха и бърчат носове. „Нещо да не е умряло тук?“ Технически е така – блатото постоянно умира. Но после приливът се връща, подменя старото с ново и бялото платно ражда на нова сметка.

За онези от нас, които съзнателно търсят усамотението на тресавището, то е като сцена, където Бог рисува – жълто рано сутрин, зелено по пладне, кафеникаво следобед и кървавочервено вечер. То е стражът, който варди при океанския ръб и пази морето от изливите,

които иначе биха го убили. То е място жертвоготовно и свещено. А затворя ли очи, усещам миризмата на дом.

Щом завърших колежа, се прибрах в Брансуик, купих си акър земя на брега на Алтамаха и ветроходна лодка на име Бивша измишльотина. Лодката я купих на годишния полицейски търг – беше дванайсетметрова платноходка „Хантър“, конфискувана при една акция срещу трафика на дрога. Момчетата от специалния отряд казаха, че са спипали някакъв писател от Флорида, който пренасял наркотици покрай брега. Книгите му не се продавали, той сменил писалката за скъп навик и минал на тъмната страна. По онова време нищичко не знаех за плаването, но лодката изглеждаше уютна. Имаше си легло, тоалетна, душ, малка кухничка и палуба, на която да сместиш сгъваем стол. Също възжени перила, на които да си вдигна краката. Претеглих я с поглед, представих си се как седя на носа и зяпам прилива и вдигнах ръка. „Продадено!“ Спуснах я на вода, откарах я как да е по реката до своя едноакров парцел и пуснах котва на място, достатъчно дълбоко, за да не заоре в дъното при отлив. Намира се на около осемдесет метра от брега, затова, когато казвам на хората, че живея на вода, не ги лъжа.

Чич седеше в черна катафалка кадилак от седемдесетте и теглеше каравана с двойна ос, която беше купил на търг. Като подковач, той използваше караваната за работилница и резервен дом. Катафалката, която наричаше Сали, купи преди повече от десет години, когато един погребален дом в съседство реши да си поднови автомобилния парк. Това бе шегата, която той си правеше със света, а предвид живота, който бе водил, всяка шега бе добре дошла.

От багажника стърчеше въдица, накрая с примамка във вид на изкуствена рибка с червена глава. Чич наклони шапката си назад, вдигна вежди над огледалните си слънчеви очила и се усмихна

виновато. Извади от жабката бутилка с шоколадова напитка, натика в устата си цяла суха паста „Лунен пай“, после изсмука шоколадовото мляко, като да беше последното на планетата. Поклатих глава. Понякога се чудя как човек като него е отгледал дете като мен. А после си спомням.

Той свали очилата и те провиснаха на връзката си.

– Мечка ли те е дъвкала, момче?

Добре де, може и да бях малко разрошен.

Тръгнах към колата, като дърпах идентификационната гривна, която бяха щракнали на китката ми преди три дни. Прилича на онези тънки пластмасови неща, които ти слагат, като постъпваш в болница. Докато ми я слагаха, им рекох, че няма нужда, щото вече си знам името. Уви, работата е там, че това не е съвсем вярно.

След десетина секунди на напразни усилия стигнах до извода, че трябва да вдигаш двеста и петдесет килограма от лежанка, за да скъсаш това нещо. Дръпнах по-силно. Със същия успех бих могъл да скъсам белезници.

Чич поклати глава.

– Момче, ти и пикня от ботуш не мож изля, даже с инструкции на подметката.

Чичо Уили говори свой език, съставен от изрази, които имат смисъл най-вече за самия него. С Леля Лорна им викаме „уилизми“ и в повечето случаи – и с общи усилия – успяваме да разгадаем какво се опитва да каже.

Пъхнах ръка през прозореца и казах:

– Може ли?

Той бръкна в задния си джоб и извади оттам джобното си ножче.

– Винаги пий нагоре от стадото.

Още нещо за уилизмите – често с малко думи се изразява онова, за което обикновените хора ще изречат стотина. Току-що се беше опитал да изтъкне факта, че за разлика от мен, той е дошъл подготвен с джобното си ножче. Следователно аз се явявам гол и зависим от друг, тоест от Чичо Уили, който, доколкото аз знаех, никога не беше следвал стадото. Иначе казано, той е проявил предвидливост, а аз – не. Но защо да изричаш всичко това, когато може да подхвърлиш няколко думи за някакво си стадо, което пиело нагоре по течението, спрямо друго стадо нейде в небесните пасища?

Той погледна през предното стъкло и взе да ръчка с клечка един от предните си зъби.

– ... като да те хванат със смъкнати гащи.

Поклатих глава, извадих по-малкото острие на ножката и срязях пластмасовата гривна, която оповестяваше името ми на арестантските власти.

Той пъхна ножката в задния си джоб и измърмори под нос:

– По-добре да го имаш и да не ти потрябва, отколкото да ти потрябва и да го нямаш.

Качих се в Сали, сложих си колана и казах:

– Леле, надул си се като кон, дето я преял с царевица.

– Не е фукня, ако е истина.

– Ти си срам за цивилизованото общество.

Чич включи на скорост, пусна „Свободна птица“ в изпълнението на Уинона Джад и рече:

– И половината не знаеш.

Което също беше вярно.

Бил съм на шест години, когато щатът ме е изпратил в дома на Уили и Лорна Макфарланд. Това се оказа последната ми спирка. Но макар да живеех с Чичо Уили от двацет и две години, и до днес знаех само половината му история. През повечето време се опитвах да отгатна другата половина.

Тъкмо щяхме да се влеем в трафика, когато той изключи от скорост и смъкна слънчевите очила на върха на носа си.

– Ъъ... Томи е у дома.

Уили Нелсън има една песен за ангел, който прелетял твърде близо до земята, наранил си крилото и паднал. Лирическият разказвач успява да излекува крилото на ангела и после тъжно го гледа как се понася по вятъра и изчезва в небето. Докато думите „Томи е у дома“ ехтяха между ушите ми като клепало на часовникова кула, незнайно защо се сетих точно за тази песен.

Чич си взе нова клечка за зъби, забита допреди миг в пяната над огледалото, и я нагласи върху езика си, като през цялото време ме гледаше изпитателно.

Опитах се да скрия очите си от погледа му и кимнах.

– Кога?

Той бутна очилата си нагоре и нагласи страничното огледало.

– Преди няколко дни.

– Тя къде ще отседне?

Той ускори и махна на едно футболно майче от остров Сий с черен събърбън, което му направи място да се включи в трафика.

– При нас.

След години на неприети телефонни повиквания, върнати на подателя писма, едно изненадващо гостуване, всякакви тревожни слухове, последвани накрая от грозната и публична истина, Томи се беше прибрала у дома.

*

След половин час слязохме от шосе 99 и поехме по черния път към дома. Покрай него се издигаха петдесет и четири орехови дървета, които бащата на Чич – Тилман Елсуърт Макфарланд – посадил преди петдесетина години. Чич ме остави пред плевнята и вдигна очи към таванското.

– Ще дойда след малко. Поприказвайте си на спокойствие.

Качих се по стълбите, поех си дълбоко дъх и отворих вратата. Таванското беше моят резервен дом. Живял бях тук по време на гимназията, на колежа и за кратко след това. Дори и сега, когато не ми се кара до лодката, оставам да спя тук.

Климатикът беше издут и по вътрешната страна на прозорците се стичаше кондензирана влага. Томи стоеше близо до хладилника и тъкмо посягаше към една чаша на горния рафт. Облечена беше с долнище на анцуг, което ѝ беше възголямо, поне с два размера, и срязана тениска, изпод която надничаше татуираното на кръста ѝ изгряващо слънце. Кестенявата ѝ коса беше изрусена, суха и изглеждаше повехнала. Чула щракването на вратата, Томи бавно се обърна. Лицето ѝ беше по-слабо, веждите – като изваяни от скулптор, а зелените изумруди, които помнех от гимназията, бяха мътни, кръвясали и помръкнали.

Тя се усмихна, наклони глава и... виждали ли сте онези видеа на топящи се глетчери, където огромни късове с размерите на

небостъргачи се откъсват и падат в морето? Ако същото се случва и със сърцата, то когато косата ѝ се измъкна иззад ухото и прибули едното ѝ око, а устните ѝ се извиха нагоре отдясно, то моето сърце се пропука през средата.

Кимнах към шкафа.

– Какво търсиш?

Тя не откъсваше очи от мен.

– Анонимност.

Боса на износения килим, с пресен червен лак на ноктите на краката, Томи тръгна към мен през стаята, която беше и единственото помещение в този импровизиран тавански апартамент. Спря на сантиметри от мен, посегна към ръцете ми и ги дръпна нежно. Прегръдка, която казваше да се срещнем по средата. Ръцете и гърбът ѝ бяха силни, а момичешката ѝ гръд ми се стори неестествена и по холивудски твърда. Стояхме така няколко минути, като тя ме прегръщаше. Но минутите минаваха, после тя се облегна на мен и ето, че вече аз я прегръщам.

Нощта, когато си тръгна – оттогава минаха почти девет години, – Томи влетя от дъжда навън със страх на устните. Косата ѝ тежеше от водата, дрехите ѝ бяха подгизнали, носеше лека раница с малкото нещо, които беше взела от апартамента, по лицето ѝ имаше засъхнала кръв. Събуди ме и притисна силно устни в моите. Кръвта беше горчива на вкус, а подутите ѝ устни се усещаха твърди и непознати. Тя сложи пръст на моите устни и каза:

– Запомни, че бях щастлива. С теб... тук... бях. – Преглътна с усилие сълзите, изтри лицето си с ръкав и присви очи. – Чейс... никога не прави компромис с истината. – Отметна глава назад, сякаш да ми

покаже успоредните синини на шията си. – Никога. – От носа ѝ потече кръв и се стече към брадичката. – Обещай ми.

Посегнах да изтрия кръвта, но тя плесна ръката ми.

Гласът ѝ отекна в стаята:

– Обещай.

Кимнах.

Още една целувка, после тя изчезна отново в дъжда, а стоповете на шевролета ѝ грееха като червени очи.

Тази прегръдка сега я издаде, като онази тогава.

Целуна ме в крайчеца на устните и аз чух как двете ми половини се свличат с трясък в морето. Всъщност Томи ми беше братовчедка, но понеже бях осиновен, моята клонка беше присадена към фамиленото дърво, така че етикетите бяха без значение. Наведох се напред и притиснах устни към крайчеца на нейните. Тя притисна на свой ред буза към лицето ми, отдръпна се, после ме докосна нежно. Самоувереното тяло на момичето, което познавах преди, беше похитено от тихата и дистанцирана жена сега.

Отворих хладилника, извадих млякото и пих право от бутилката.

– Прибрала си се?

Тя плъзна поглед по стаята и скръсти ръце на гърдите си.

– У дома съм.

Предложих ѝ бутилката, тя я взе и си наля мляко в една стъклена чаша, после ми върна шишето. Отпиваше бавно. Кожата ѝ беше като желязно платно, опънато върху напукана дървена рамка. Тялото ѝ беше слабо, но стегнато, сякаш караше на зеленчуци, пилатес и пластична хирургия.

Тъкмо щях да кажа още нещо, нещо незначително, когато Чич почука на вратата.

– Досега не си чукал – извиках аз. – Защо чукаш сега?

Той влезе, целуна Томи по челото и ѝ връчи чиния, завита с алуминиево фолио.

– Горещи са. Лорна ще дойде след минутка. Навива си косата.

Томи махна фолиото, затвори очи и вдиша дълбоко парата. После погледна продължително курабийките.

– Някои неща никога не се променят.

Погледнах я.

– А други се променят.

Тя отхапа и разтопените шоколадови парченца полепнаха по ръбчетата на устните ѝ. Задъвка доволно. Видя сметката на една курабийка, изтри ръка в анцуга си, мушна се под голямата лява ръка на Чичо Уили и го прегърна през кръста.

Канех се да изтърся още някоя глупост, когато телефонът зазвъня. Седнах на бюрото, включих високоговорителя и казах:

– Чейс слуша.

– Чейс! – Беше Ред Харингтън, моят трансплантиран нюйоркски редактор. – Как беше ваканцията?

На четиресет и нещо, с конска опашчица и синя кръв във вените, Ред беше типичният янки, който – както обичаше да казва Чич – пасваше на Южна Джорджия така, както дългоопашата котка пасва в стая, пълна с люлеещи се столове. Преди десетина години Ред беше дошъл на юг по петите на високообразованата си съпруга, след като на нея ѝ писнало от Манхатън, от него и от приятелките му. Сега той

беше без съпруга, без къща и работеше колкото да плаща издръжка. Останал му беше само вестникът. Ако не броим багажа му и тежките компромиси в личния живот, Ред имаше непогрешим нюх за новини и всепоглъщаща страст към истината, която се крие в една или друга история. Той беше образ и подобие на постмодерния мъж – вярваше на малцина и вечно питаше какво криеш.

– Ами... добре беше. – Погледнах към телефона. – Благодаря ти за вечерята.

– О, за нищо. Ще я приспадна от заплатата ти. Виж, знам, че сигурно ще искаш няколко дни, за да се отървеш от каквото там си пипнал в затвора...

Погледнах към Томи и тя ми се усмихна самодоволно. Личеше си, че е впечатлена.

– ... обаче ми трябваш. – Тонът му подсказваше, че говори сериозно.

– Какво е станало?

– Влак е ударил кола в пущинака, някаква жена решила да сложи край на живота си.

– Знае ли се коя е?

– Още не, но резултатите за ДНК-то трябва да дойдат утре.

– А по зъбите?

– Не става. Изкуствени са.

– И искаш да разбере коя е?

– И това, но не е спешно. Истинската история е за хлапето, което онази е изритала от колата точно преди да я паркира на релсите.

Чич впери поглед в телефона и между очите му се появи дълбока бръчка. Пусна Томи, приближи се и застана до бюрото.

– Намерили са го вчера, хлапето – продължи Ред. – На сутринта след катастрофата. Стояло на пътя, видимо изгубено, изпохапано от мравки... и не само.

Чич ме погледна. Знаех какво иска от мен.

– И не само? – попитах.

– Просто иди в болницата. Стая 316. Ще видиш.

– Някой говорил ли е с детето?

– Без успех. Точно това ти е задачата.

Телефонната линия прещрака, а Чич погледна през прозореца към пасището с палмови дървета и няколко от неговите светли крави от местната порода Брахман.

Взех си ключовете за колата и погледнах към Томи, която се беше излегнала на леглото ми. Зави се с чаршафа до брадичката и затвори очи.

– Ще поостанеш ли? – попитах.

Тя кимна.

– Никъде няма да ходя.

Отидох при леглото и сложих ръка върху крака ѝ.

– И миналия път така каза.

Тя обърна глава да ме погледне. Беше повече от уморена.

Слязох по стълбището в плевнята. Чич вече седеше на пътническото място в пикапа ми, с шапка на главата и закопчан предпазен колан.

– Ти накъде?

– С теб. – Посочи към пътя напред. – Карай.

Само на мен ли така ми се струваше, или светът наистина беше включил на пета, откакто излязох от ареста? Душът и дезодорантът щяха да почакаат... както и гледката от носа на милата ми лодка.

Колата ми е тойота ланд круизър от седемдесет и осма и кръщелното ѝ име е Вики. На седемнайсетия ми рожден ден, след като две години спестявах всяко пени и линеех в мечти, Чич допълни спестяванията ми и ми помогна да я купя. Тя е горско-зелена, има обшит с черна пяна прът против преобръщане, големи и износени гуми за кал, ръчна система за заключване на задните колелета, четири скорости, тръбни брони отпред и отзад, изобщо тази кола може да мине кажи-речи навсякъде. Ако се съди по прясно засъхналата кал по калниците, явно това си остава факт дори когато аз съм в ареста. Може да извадиш детето от сладкарницата, но не и сладкарницата от детето.

Колата е високопроходима и това отчасти се дължи на „коминчето“ при предния капак, което завива покрай предното стъкло откъм страната на пътническото място. Въпросното коминче – или „шнорхел“ – доставя кислород към двигателя. В повечето случаи стига само до горната част на двигателя, но моето е дълго над два метра. Това приспособление води началото си от Африка, където британските водачи и изследователи трябвало да преминават реки, чието ниво стигало над предния капак и волана. Шнорхелът на Вики ѝ позволява да газии във вода, която покрива кормилото. Това още не съм ѝ го причинявал, но едно момче има право да си мечтае.

Миналия месец Вики превъртя триста хиляди километра. Отпразнувахме го с центриране на гумите, смяна на маслото и вечеря с печена риба на плажа. Тя вози малко твърдо, амортизьорите ѝ

скърцат, има ръжда около болтовете на гумите, освен това рядко вдига над сто и десет километра в час. Въпреки това аз я обичам поради същите причини, поради които обичам тресавището – когато съм в нея, дишам дълбоко.

А точно от това имах отчаяна нужда в момента. Включих на първа и излязох от плевнята. Щом стъпих на алеята, минах на трета. Вятърът се завихряше наоколо ми, това беше прегръдката на Вики. И тогава се сетих. Беше ми на върха на езика още откакто Томи притисна лице в моето. Докоснах лицето си, потрих с палец върховете на пръстите си и погледнах отвъд бялата пунктирана линия. Мда, нямаше съмнение.

Тя гореше.